

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА №6

Визначення коефіцієнта тертя ковзання

Мета роботи: визначити коефіцієнт тертя ковзання μ дерева по дереву.

Обладнання: динамометр; дерев'яний брусок; дерев'яна дошка; набір тягарців по 100 г.

ХІД РОБОТИ

1. Дай відповіді на питання:

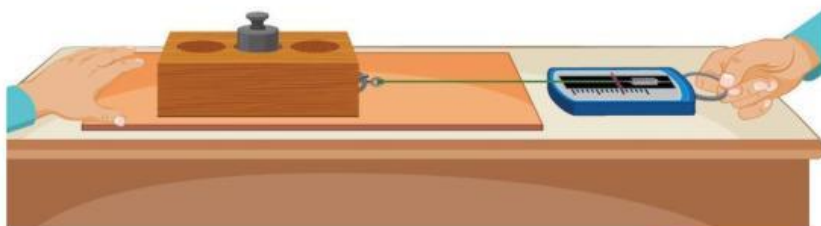
1) Від яких чинників залежить сила тертя?

2) Куди напрямлена сила тертя?

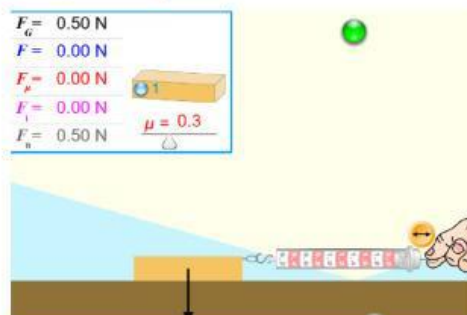
3) Як зменшити силу тертя?

2. Визнач і запиши ціну поділки динамометра: $C_d = \text{_____} = \text{_____}$ Н

3. Перейди за посиланням

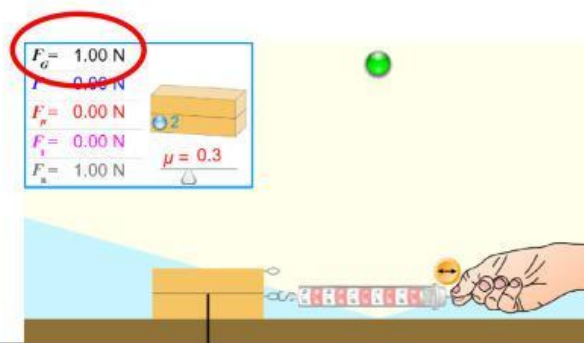

4. Поклади брусок на горизонтально розміщену дерев'яну дошку.

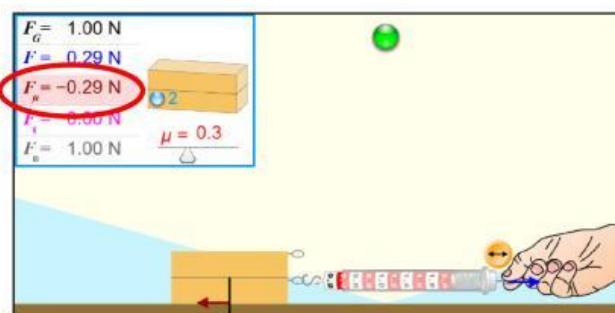

5. На брусок поклади ще один брусок і визнач за динамометром його вагу, натиснувши на блакитну кульку .

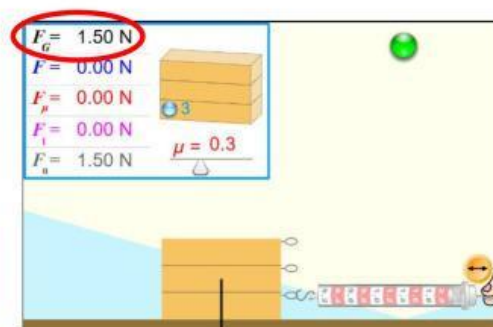
Запиши значення отриманої сили реакції опори (див рис.3) в таблицю у стовпчик 2 для досліду №1.

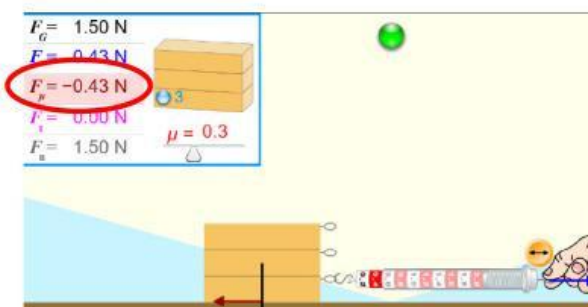
6. Рівномірно тягни його вздовж дошки. Запиши покази динамометра в таблицю у стовпчик 3 для дослідів №1 (це буде значення сили тертя ковзання $F_{тр}$).

7. Натиснувши ще раз на блакитну кнопку, добав ще один брусок і запиши в таблицю значення сили реакції опори для дослідів №2.

8. Рівномірно тягни бруски вздовж дошки. Запиши покази динамометра в таблицю у стовпчик 3 для дослідів №2 значення сили тертя ковзання.

9. Повтори пункти 7-8 і добав ще один брусок (всього буде 4), запиши значення сили реакції опори і сили тертя для дослідів №3.

10. Визнач коефіцієнт тертя ковзання для всіх дослідів за формулою: $\mu = \frac{F_{тр}}{N}$

1) $\mu_1 = \frac{\text{H}}{\text{H}} =$;

2) $\mu_2 = \frac{\text{H}}{\text{H}} =$;

3) $\mu_3 = \frac{\text{H}}{\text{H}} =$.

11. Визнач середнє значення коефіцієнта тертя за формулою: $\mu_{сер} = \frac{\mu_1 + \mu_2 + \mu_3}{3}$

$$\mu_{сер} = \frac{\quad + \quad + \quad}{3} =$$

Номер досліджу	Сила реакції опори N , Н	Сила тертя ковзання $F_{\text{тер}}$, Н	Коефіцієнт тертя ковзання, μ
1			
2			
3			

Зроби висновок:

- 1) Яку величину вимірювали на уроці?
- 2) Чи залежить коефіцієнт тертя від ваги тіла?
- 3) Чи збігаються отримані значення коефіцієнта тертя дерева по дереву із табличними?
- 4) На яку величину впливає вага тіла?